

1 iulie 2022 – termen de foc pentru contribuabilii din România. Cât de clare sunt noile obligații?

Agencia Naționala de Administrare Fiscală (ANAF) a făcut, în ultima vreme, pași importanți în direcția digitalizării. De la 1 iulie devine obligatorie facturarea electronică (RO e-Factura) pentru anumite produse, însă termenul coincide cu cel pentru implementarea altor două proiecte importante: SAF-T și RO e-Transport. Deși demersul este apreciable, trebuie semnalat faptul că încă există numeroase semne de întrebare din partea contribuabililor vizați cu privire la aspectele tehnice, cel puțin în cazul celor două mecanisme mai nou introduse (RO e-Factura, RO e-Transport).

Implementarea sistemelor de raportare electronică presupune un efort considerabil atât din partea autorităților, cât și din cea a contribuabililor, iar pregătirea temeinică este esențială pentru succesul întregului proces. Cu toate acestea, în momentul în care aplicarea acestor mecanisme este obligatorie, companiile vizate nu au încă la dispoziție documentația tehnică integrală necesară pentru adaptarea sistemului informatic intern la cerințele ANAF. De asemenea, pentru anumite prevederi din legislația aferentă, ANAF așteaptă o aprobare din partea instituțiilor europene, care întârzie să apară.

Ce este facturarea electronică și cui i se aplică?

RO e-Factura este denumirea dată sistemului informatic național care permite emiterea, transmiterea și descărcarea facturilor în format electronic. Scopul acestui sistem este digitalizarea și creșterea gradului de conectare dintre contribuabili și autoritățile fiscale, principalul obiectiv fiind acela de a combate fraudă și evaziunea fiscală.

Mecanismul a fost opțional timp de câteva luni, dar de la 1 aprilie 2022 a devenit obligatoriu pentru agențiile de turism sau operatorii economici care desfășoară activități de turism în relație B2C (*business to consumer*), pentru facturile emise în baza tichetelor de vacanță.

Începând cu 1 iulie 2022, regula se aplică pentru încă două categorii de contribuabili. În primul rând, este vorba de companiile care furnizează în relație B2B (*business to business*) produse considerate cu risc fiscal ridicat (de exemplu, **legume și fructe, bauturi alcoolice, ape minerale și bauturi acidulate, construcții noi, îmbracaminte și încălțăminte**). Lista completă este disponibilă pe site-ul ANAF. A

doua categorie este reprezentata de companiile care emit facturi catre **autoritați contractante ale statului** (B2G – *business to government*).

În plus, în cadrul procesului de digitalizare prin aplicarea facturarii electronice, autoritațile își propun ca, în scurt timp, cel mai probabil începând cu 2023, toate companiile active în România sa utilizeze sistemul de emitere și de raportare a facturilor electronice RO e-Factura.

Totuși, în urma cu câteva săptămâni, Parlamentul a adoptat o lege prin care notifica contribuabilii ca autoritațile române încă așteapta decizia instituțiilor europene cu privire la obligativitatea sistemului pentru tranzacțiile B2B. Prin modul cum este formulata legea, se poate interpreta ca autoritațile române vor continua implementarea chiar și în lipsa unei aprobări a Consiliului UE.

RO e-Transport – ce presupune și cum se aplica?

Sistemul e-Transport este menit sa monitorizeze transporturile de bunuri considerate cu risc fiscal pe teritoriul național. Este **obligatoriu tot de la 1 iulie 2022**, deși a fost reglementat de curând, iar contribuabilii nu au avut posibilitatea sa îl testeze (nu a existat o perioada de aplicare opțională, ca în cazul RO e-Factura). În plus, nici în acest caz nu sunt suficiente informațiile tehnice de implementare.

Acest mecanism are aceeași intenție, de a reduce evaziunea fiscală, și impune contribuabililor sa declare anticipat deplasarea bunurilor considerate cu risc fiscal dintr-o locație în alta, în funcție de tipul operațiunii, beneficiarului sau, după caz, furnizorului din România.

Ce se întâmplă cu sancțiunile?

Inițial au fost prevazute sancțiuni pentru nedeclararea bunurilor riscante în noul sistem de transport sau declararea lor incompletă, începând cu 1 iulie 2022, cu o amendă între 10.000 și 50.000 lei, în cazul persoanelor fizice, sau între 20.000 și 100.000 lei, în cazul persoanelor juridice (plus confiscarea contravalorii bunurilor nedeclarate). Însa autoritațile au **suspendat** recent **aplicarea sancțiunilor** până la **30 septembrie 2022**.

În cazul SAF-T, la 1 iulie 2022 intervine obligativitatea raportării în acest sistem pentru marii contribuabili care au fost incluși în această categorie la finalul anului trecut (prima fază a implementării a demarat la 1 ianuarie 2022, cu companiile aflate de mai multă vreme pe lista de marii contribuabili).

În concluzie, 1 iulie 2022 reprezintă un termen extrem de important pentru multe companii puse în fața implementării unor mecanisme de raportare IT complexe și care necesită multiple transformări în procesele interne, consumatoare de resurse importante. Mediul de afaceri își dorește digitalizarea relației cu ANAF pentru a reduce birocrația, dar este necesar un timp suficient de pregătire și sa fie disponibile documentații tehnice integrale pentru companiile vizate.